

Όπως είναι γνωστό το 1830, την εποχή του πρώτου Κυβερνήτη της Ελλάδας Καποδίστρια επιβλήθηκε φορολογία στην κτηματική περιουσία. Οι κάτοικοι όμως του χωριού Στροτζά συνηθισμένοι να μην πληρώνουν φόρο, όπως και όλοι οι Μανιάτες, ούτε καν στους Τούρκους επί τόσες εκατονταετίες, είχαν τη γνώμη ότι «φορολογία» σημαίνει «δουλεία». Δουλεία όμως δεν ανέχονταν.

Στην άρνηση λοιπόν των κατοίκων στάλθηκε τμήμα στρατού υπό τον αποσπασματάρχη Ζέρβα, για να εισπράξει με τη βία τον φόρο. Η Κυβέρνηση θεωρούσε τον φόρο «νόμιμον» αλλά και οι κάτοικοι της Μάνης θεωρούσαν την αντίδρασή τους «νόμιμον». Βλέπετε η λέξη ΝΟΜΙΜΟΝ διαβάζεται και από την αρχή προς το τέλος αλλά και από το τέλος προς την αρχή!

Μετά τη νέα άρνηση των κατοίκων άρχισε η σύρραξη. Οι Πατσουριάνοι όμως κατέφυγαν στα Κονάκια για ενισχύσεις και ο στρατός για καλύτερη άμυνα κατέλαβε τον Πύργο τους. Για να εξαναγκάσουν λοιπόν οι Μανιάτες, κάτοικοι της Στροτζάς, το στρατιωτικό απόσπασμα να παραδοθεί το συντομότερο αλλά και για να μη χαλάσουν τον Πύργο τους έδρασαν ως εξής. Κάλεσαν επειγόντως, ειδικά γι' αυτό, «συντροφία» από το Ταίναρο, στην οποία συμμετείχε και η οικογένεια Σκυλακάκη. Ειδικός δυναμιστής της «συντροφίας» φορώντας δέρμα γουρουνιού και γρυλίζοντας, πλησίασε τη νύχτα τον Πύργο, έβαλε ποσότητα δυναμίτη, τη λεγόμενη «μίνα», στη βάση μιας γωνιάς μόνο του Πύργου και γρυλίζοντας πάλι, σα γουρούνη, έφυγε. Έτσι ανατίναξαν μόνο τη γωνία του Πύργου, χωρίς να καταρρεύσουν οι θόλοι και η οροφή και ανάγκασαν τους στρατιώτες να παραδοθούν. Ο στρατός αιχμαλωτίστηκε, αλλά λίγο αργότερα, απελευθερώθηκε με εξαγορά του από τον Ηγούμενο της Ιερής Μονής «Παναγία η Γιάτρισσα», αντί ευτελούς τιμήματος. Αυτό δε για να εξευτελίσουν την Κυβέρνηση αφενός και αφετέρου για να καταδικάσουν τις αγριότητες που έκανε ο στρατός στο χωριό κατά την εκεί παραμονή του.

Αλλά και μετά από λίγο, το 1834, επί της βασιλείας του Όθωνα, οι Μανιάτες αντέδρασαν βίαια στη διοικητική και οικονομική αφομοίωσή τους με το υπόλοιπο ελληνικό κράτος. Αγανακτισμένοι από την καταδίκη του Θ. Κολοκοτρώνη, αντιστάθηκαν και νίκησαν τους Βαυαρούς που είχαν σταλεί για να επιβάλλουν τις θελήσεις της Κυβέρνησης και προπαντός την υποχρέωση των πολιτών σε φορολογία επί του εισοδήματος.

Ιστορικός της εποχής εκείνης περιγράφει: *«Εν τω μεταξύ εξερράγησαν εν Πελοποννήσω κατά τε την Μάνην, την Αρκαδίαν, την Γορτυνίαν και την Μεσσηνίαν στασιαστικά κινήματα ..... Και εστάλη μεν κατά των ανταρτών Βαυαρικός στρατός, απέτυχεν όμως κυρίως κατά των Μανιατών, οίτινες μετά τας πρώτας τραγικάς αντεκδικήσεις, μετέστησαν εις άλλας, όλως κωμικάς, γυμνώσαντες τους συλληφθέντας και εξαναγκάσαντες να χορεύωσιν αυλούντος ενός των αξιωματικών αυτών, μετά ταύτα δε και πωλήσαντες ως κτήνη αντί δέκα ή και πέντε δραχμών».*

Ιστορική έμεινε η αντίσταση των Μανιατών της Ανατολικής Μάνης στο Πετροβούνι έγινε δε, όπως αναφέρει η παράδοση, ως εξής:

Ο βαυαρικός στρατός είχε στρατοπεδεύσει στην κορυφή του λόφου που βρίσκεται πάνω από το Γύθειο, ο οποίος ονομαζόταν «Λαρύσιο» από το: «λας» δηλ. πέτρα και «ρυτός» ή «ρυσός» δηλ. τραχύς, ενώ σήμερα ονομάζεται «Κούμαρος». Εκεί είχαν κατασκευάσει και πέτρινο περιτείχισμα, το οποίο ονομαζόταν μέχρι πριν μερικά χρόνια «Μπαβαρόμανδρα».

Οι κάτοικοι της Ανατολικής Μάνης και ιδίως του Δήμου Μαλευρίου, ήταν ανάστατοι και ετοιμάζονταν για πόλεμο. Ο στρατιωτικός αρχηγός των Βαυαρών μη θέλοντας να συγκρουστεί πριν έρθει σε συνεννόηση με τους χωρικούς και αντίπαλους έστειλε πρεσβεία κατοίκων του Γυθείου και ζητούσε συνδιαλλαγή. Οι περίοικοι εξέλεξαν ένα Δημογέροντα, τον πιο πονηρό και πιο κατάλληλο, να συνεννοηθεί με το Βαυαρό. Κατά τη, μέσω διερμηνέα, συζήτηση ο Δημογέροντας εκείνος προσπάθησε να πείσει τον ξένο ότι η περιφέρεια στερείται των πάντων, αφού δεν είχε δοθεί και ο απαιτούμενος χρόνος από την απελευθέρωση για να καλλιεργηθούν τα χτήματα. Ο Βαυαρός ήταν αμετάπειστος, είτε λόγω χαρακτήρα, είτε υπακούοντας στις διαταγές της Κυβέρνησης.

Τότε ο γέροντας Μανιάτης έβγαλε ένα αυγό από την τσέπη του και είπε:

-Ένα αυγό έχουμε. Τι μπορεί να γίνει;

Ο Βαυαρός νομίζοντας ότι ο γέροντας υποχωρούσε απαντάει:

-Απ' αυτό να πάρει η Κυβέρνηση λίγο και να μείνει σε σας το υπόλοιπο.

Η ανταπάντηση του Δημογέροντα ήταν:

-Αμα σπάσει δε φελά (δεν ωφελεί) για τίποτα.

Ο Βαυαρός επέμενε και ο γέροντας δίνει την τελειωτική απάντηση:

-Το πετού στη θάλασσα και βρωμά η θάλασσα!

και έφυγε.

Ο Βαυαρός δεν κατάλαβε ότι η φράση αυτή του Μανιάτη σήμαινε κήρυξη πολέμου με τα μύρια όσα επακόλουθα. Η Δημογεροντία της μικρής αυτής φτωχής και άγονης περιφέρειας μετά από εισήγηση του απεσταλμένου της κήρυξε τον πόλεμο. Οι Βαυαροί όμως ήταν τακτικός στρατός και ανέρχονταν σε δύο χιλιάδες. Οι περίοικοι ήταν λίγοι, ασύντακτοι και με όχι πολλά πυρομαχικά. Ο αγώνας όμως έπρεπε να γίνει αφού ο Βαυαρός δεν υποχώρησε....

Γύρω στη μιάμιση ώρα Β.Δ. του Γυθείου στο Πετροβούνι, βρίσκεται, ημιερείπωμένος πια, άλλοτε όμως οχυρός Πύργος ο οποίος μπορεί να στεγάσει γύρω στους πενήντα μαχητές. Η πολεμική πονηριά των Μανιατών είχε στόχο εκείνο το οχυρό, όχι για να αμυνθούν αλλά, για να παρασύρουν τον εχθρό ως εκεί, να τον πολιορκήσουν και να τον νικήσουν. Σοφίστηκαν λοιπόν το εξής: Έκλεισαν στον Πύργο γύρω στους πενήντα μαχητές με τη θέλησή τους. Μεταξύ τους ήταν και ο [Αναγνώστης Πατσουράκος](#). Έστειλαν στο Γύθειο έναν, δήθεν προδότη, που ζήτησε επείγοντως το Βαυαρό αρχηγό των στρατευμάτων και του είπε, όπως τον είχαν συμβουλέψει, ότι οι Δημογέροντες και Προεστοί είναι συγκεντρωμένοι στο Πετροβούνι, δεν είναι περισσότεροι από πενήντα, η απόσταση είναι μικρή, αν βιαστεί θα τους πολιορκήσει, θα τους συλλάβει, εκείνοι είναι λίγοι θα παραδοθούν και έτσι θα εξουδετέρωνε τους πάντες αφού θα είχαν μείνει χωρίς αρχηγούς.

Ο Βαυαρός απατήθηκε. Διέταξε αμέσως το στρατό του να βαδίσει προς το οχυρό και τη νύχτα το πολιορκήσε με τα στρατεύματά του. Οι μέσα στο οχυρό αγωνιστές, φάνηκαν ότι ανησύχησαν, άρχισαν να πυροβολούν τους Βαυαρούς εξαπατώντας τους. Οι υπόλοιποι Μανιάτες ήταν κρυμμένοι στους γύρω λόφους μέσα στα σπαρτά, γιατί ήταν η εποχή του θερισμού. Είχαν όμως αφήσει αφρούρητη την είσοδο των στρατευμάτων ώστε να μη μείνει κανείς έξω από τον κύκλο, τον οποίο είχαν προαποφασίσει. Οι Βαυαροί το πρωί άρχισαν να πυροβολούν κατά του οχυρού, οι μέσα όμως αμύνονταν αφενός μεν για να πλησιάσουν πολύ οι Βαυαροί και να τους περικυκλώσουν, αφετέρου για να δώσουν καιρό στους δικούς τους να καταλάβουν τις

κατάλληλες θέσεις. Οι ώρες περνούσαν, οι πολεμιστές είχαν ανάγκη από πολεμοφόδια και οι γυναίκες έσπευδαν με όποιον τρόπο γνώριζαν και εφοδίαζαν τους μαχητές.

Εκεί τραυματίστηκε βαριά και η σύζυγος του Αναγνώστη μου καθώς έφερνε εφόδια στο οχυρό. Νοσηλεύτηκε δε από τον τότε φημισμένο πρακτικό γιατρό Αραπάκη από τη Χαριά.

Ένα επεισόδιο από τη μάχη εκείνη αναφέρει τα εξής. Ένας από τους αγωνιστές, καταγόμενος από τα Κονάκια και από την ισχυρή και συγγενική οικογένεια Κατούνα, αφού σκότωσε ένα Βαυαρό είδε ότι ο νεκρός φορούσε πολλά χρυσά δαχτυλίδια. Το διηγιόταν λοιπόν μετά τη μάχη στους συγχωριανούς τους. Αυτοί όμως τον ρώτησαν:

-Γιατί δεν τα έπαιρνες αφού τον σκότωσες;

Εκείνος όμως απάντησε:

-Μα σαν εχθρό της Μάνης τον σκότωσα, μα σα Χριστιανό δεν ήθελα να του κόψω τα δάχτυλα!

Αυτός είναι ο φιλόψυχος, ο ευγενής, ο σεβόμενος το νεκρό εχθρό Μανιάτης!

Οι Βαυαροί λοιπόν, περικύκλωσαν το οχυρό, χωρίς να αντιληφθούν ότι ήταν και οι ίδιοι περικυκλωμένοι από τους αγωνιστές. Γύρω στο μεσημέρι δόθηκε το σύνθημα της γενικής επίθεσης και όρμησαν όλοι, τόσο οι έξω όσο και οι μέσα στο φρούριο δήθεν πολιορκούμενοι, εναντίον των Βαυαρών. Οι τελευταίοι βρέθηκαν εν μέσω δύο πυρών και υποχώρησαν άτακτα ενώ γύρω στους χίλιους πιάστηκαν αιχμάλωτοι. Αυτοί «πουλήθηκαν» από τη Δημογεροντία σε μία γυναίκα ονόματι Πικουλάκη, από άλλη επαρχία της Μάνης, αντί μιας «σφάντζικας», νόμισμα τότε σε χρήση ίσο με δύο δεκάρες, δηλαδή ένα εικοσάρι. Αυτό γιατί αφενός μεν δε μπορούσαν οι χωρικοί να τους θρέψουν, αφετέρου δε για να εξευτελίσουν την αξία των βαυαρικών στρατευμάτων. Το περιστατικό αυτό το περιγράφει ο Π. Σούτσος γράφοντας στο λαϊκό τραγούδι της εποχής:

*Τους αγοράζει μια γυνή του κυρίου Πικουλάκη,
τον ένα δυο δεκάρες
και δίαει και τους μπάγκαρε
όλους σαν μασκαράδες.
Κατόπιν της εχάρισ'
η βασίλισσα Αμαλία
δυο βραχιόλια ολόχρυσα,
πούχαν μεγάλη αξία.*

Έτσι αναγκάστηκε ο Όθωνας το 1834 να στείλει ειδικό απεσταλμένο στη Μάνη, αρκετά διαλλακτικό όμως, για να καθησυχάσει τα πνεύματα. Αυτός ήταν ο Feder ο οποίος ίδρυσε τη Λακωνική Φάλαγγα.